

Indochine Union postale
Prix ann... 8000
Prix mois... 800

Annonces Légales

0900 la ligne de 6 points sur justification
de 9 cœurs quelle que soit la page.

Annonces Commerciales

Opération forfait

Dông-Pháp Thời-Báo

NĂM THỨ HAI SƠ HỌ
NGÀY THỨ HAI
5 MAI 1924

Chủ bút: LE-SUM

Tổng-lý kiêm Chủ-Bút
NGUYỄN-KIM-ĐÌNH

Le Courrier Indochinois

東法時報

MỖI TUẦN XUẤT BAN 3 LẦN. NGÀY THỨ HAI, THỨ TƯ, THỨ SAU

Dông-Pháp Hợp-Quốc
Một năm... 8000
Một tháng... 800

Mua báo phải gửi tiền trước
Mandat và thư đề gởi cho
M. NGUYỄN-KIM-ĐÌNH

2279 BẢO QUẢN
71, đường Mac-Mahon, 71

SAIGON

Điện thoại (Téléphone)
Số: 224

Ấn bản và các báo khác hay là việc
của chúng tôi trước

MỘT NGHỀ RẤT ĐỀ TIỀN

Giữa đời, muốn nghề đề
quy cả, mà sao đây tôi lại gọi
một nghề rất đề tiền? Cái
mục-đề này, chắc các ngài độc
giả mới coi đến, sao cho khỏi
lấy làm lạ, nhưng coi xong
rồi thì cũng chẳng lạ chi.

Nghề rất đề-tiền đây, không
phải nghề buôn hương bán
phấn ở chốn thanh-lâu, cũng
không phải là nghề cho vay
cắt cổ như xã-tri, hoặc mở tiệm
cầm giầy cầm đồ. Cái nghề
rất đề-tiền đây đó có ở xứ
Saigon ta đã mấy mươi năm
nay, người làm nghề ấy vẫn
cửa cao nhà rộng, xe cộ, ngựa
cổ, mặt mày sáng láng, quần
áo bành bao, bình sanh chỉ đi
lửa gạt người mà kiếm an, ấy
là nghề của bọn chỉ đường
đam đi lo lót việc giùm.

Bọn đông báo ta mà thuộc
về những hàng kém học-thức,
khí nào mua đất nhà, hoặc có
kiện cáo tại tòa, phần nhiều
mất tiền rất nặng, chạy chỗ
này lo chỗ nọ, không khác nào
người có tội, phải đi cầu xin
những kẻ mà mình phải tốn
tiền để chỉ đường đăm ngo lo
việc cho mình vậy.

Ta thử xem dân tình ở về
các quận hạt, thì nào có thể
đầu, tuy rằng nhiều khi không
khỏi nỗi những nhiều, nhưng
quan cũng dần dần hiểu biết
tiếng nhau, cho nên dần có
việc gì oan ức, còn có thể đến
trước mặt quan mà kêu nại
được, dầu có khi nào mà phải
tốn kém, muốn lo lót, thì cũng
biết đường biết ngõ mà lo lót,
mất tiền mà được việc ầu
cũng thỏa lòng.

Chớ ở chốn kinh thành này,
thì bọn đi lo việc giùm cho
người rất là tệ, thiệt là họ bị
mất người ta mà lấy tiền. Như
người muốn mua nhà đất, xe
cộ gì phần nhiều đều bị bọn
kiếm an về nghề ấy, làm khi
tiền đáng phí độ chừng một,
mà bị bọn đó, phải tốn đến
mười. Dầu ấy chẳng cần nói, vì
những người có tiền mua nhà
mua phố, thường không muốn
thất công hoặc không biết trên
tôn, hoặc không biết phòng
văn-khế, hoặc là vì tánh hay
nhút-nhát, cho nên đánh mất
ít nhiều tiền để tránh sự thất
công.

Ta lấy làm tức thay cho An-
nam ta chưa mấy người phân

biệt những việc tố-tụng, hề ra
đến Tòa-án thì minh hình như
người có tội, phải cầu lỵ tử
người. Như quân an trộm cùng
giết người lấy của bị bắt tổng
giám, rồi sau đem ra tòa mà
kết án, dầu bọn ấy có tiền
mướn Thầy-kiện, chẳng bần
đần làm chi, còn như người
hoặc rui làm đều gì, hoặc bị vu
oan mà phải bị tổng giám, thì
người nhà lo lắng vô cùng, hết
chạy chỗ này, lại chạy chỗ
khác, làm cho bèo mấp mẩy
anh làm nghề dần đường giùm
việc. Phải nghĩ rằng tòa-án
không phải là không công bằng,
dầu có tội, không bao giờ tòa
không buộc tội, ấy là lẽ tác-
nhiên, còn như muốn người,
hoặc có một người bị oan ức,
dầu bị giam, khi xử án xong
cũng được thả về.

Thường những bọn dần
đường lo việc, vợ gặp được
mối mới, thì bầy hết kể này,
mẹo kia, để dọa-nhà mà lấy
tiền cho đầy túi.

Phần nhiều người muốn
mướn Thầy-kiện, mà không
được trông thấy mặt ông Thầy-
kiện là người nào, hề những
bọn dần đường lo việc cho đó,
bảo lui thì lui, bảo tới thì tới,
bảo hơn thì hơn, bảo thua thì
thua, mất đồng tiền mà không
biết mất về đâu. Bọn dần
đường lo việc đó, chỉ qui hồ
an cho nhiều, sống chết trối
thây tiền thầy họ bị, mình có hỏi
đến ông Trạng-sư, muốn vào
hầu ông Trạng-sư, thì họ nói
ông Trạng-sư mắc việc, ông
Trạng-sư đi vắng. Có người
mất tiền năm bảy lần, châu
chực năm bảy lượt, mới thấy
mặt ông Trạng-sư được một
khi. Trạng-sư nào hay đến chỗ
đó, vậy nên mình nhiều người
mắc lừa, bất luận là kiện cáo
về việc gì cũng vậy.

Ồi! Tòa-án đặt ra, quan tòa
cũng có lương-tâm, ông Trạng-
sư là người học-thức rộng,
ông Trạng-sư cũng có lương-
tâm. Chỉ có quan dần đường
lo việc ấy, thiệt là tàn tợn
mà thôi. Nó làm cho tổn của
uống phí thì giờ, còn nỗi bạc
đãi tiền-đãi là khác nữa. Tôi
đám nói những quán ấy đáng
khinh bỉ hơn bọn bán phân
buôn hương, hơn bọn xã-tri
cho vay cắt cổ, họ thiệt là con
mọt con sâu của xã-hội vậy.
B. T.

Hương truyền

Tuyên-cử Cai-tổng

Bản-báo mới hay rằng: tuyên-
cử một vị Cai-tổng cho tổng Bình-trị-
thượng hạt Giadinh đã nhứt định là
ngày 27 Mai 1924 này đây. Nghe nói
quan Chủ-định xin mở cuộc tuyên-cử
lời 19 Mai, nhưng quan trên nghĩ
cho ngày ấy cần một bên ngày tuyên-
cử vị Thần-] Nam-ký nên quan trên
huyền lại ngày 27 Mai 1924.

Bao giùm cho những người ham
danh lợi.

B. Q.
Quan Nguyễn-soát Nam-ký
viết hàng xe-hốt
Nguyễn - thành - Diêm

Hôm bữa 1er Mai này nhóm đp
quan Nguyễn-soát Nam-ký đi chứng

kiến cuộc lễ lạc-thành cầu mới Ba-
dông-Travinh) tiền đường ngài có tạm
ghé lại Vinhlong viếng hàng xe-hơi
của M. Nguyễn-thành Diêm.

Quan Nguyễn-soát có tới lời khen
ngời M. Diêm về sự làm an to tác và
cách sắp đặt rất khéo léo, trong trại
xương của người.

M. Phạm-Quỳnh diên-thuyết

Ngày chúa-nhật 4 Mai rồi đây, hội
Khải-Trí Tiên-Đức ở Hanoi có bày
một cái tiệc mỗi tháng dâng anh em
trong hội tự lại mà chung vui với
nhau. Trong bữa tiệc thì ông
Phạm-Quỳnh là Chủ-bút báo Nam-
Phong có diên-thuyết về vấn đề Nữ-
lưu Việt-nam đối với xã-hội.

THỀ TỤC NHÂN DÀM

Tôi mới tiếp được bức thư sau này, tuy hơi về một vụ tuyên-cử, nhưng
trong thư có tham-phần về tình-thế nên tôi ấn hành vào mục này động
khán quan làm được.

Hanoi-thông Tây, 10 3 Mai 1924.

Trong kinh tham ông Tô-Vân
động phước như đồng hải, thọ tí
nam sang sau câu chửi cho tòa
báo động thành phát. Tôi vẫn là
người có lỗi, tuy ra làm làng đã
lâu-mà ông cũng đư biết cái nghề
làm lung com vợ ao con, nên khi lo
xong việc mới phải nghĩ đến việc
nhà, bằng không vậy com do dầu
đáp đối tháng ngày hầu làm tới
nhà-nước cho hết tính. Bị vậy mà
quanh năm không rời ra khỏi xóm
có dầu khói lừng mà biết động ông
mơ nhem-đục ông nào khê-đe-đe.
Cũng có đi đến tỉnh hầu việc một
đôi khi cho chúng không, nhưng
làng mà đến hầu mấy ông ở tỉnh,
nếu không cao lên, thì ra thế nào
tuồng ai cũng chán biết, tôi không
đám nói. Cho nên mỗi lần đi tỉnh
phải phòng trong bụng từ lúc ra
đi, khi hầu xong việc, như khi
bị mắng bị rầy thì mắng hầu mua
mua sạch đi về, bằng bị mắng bị
rầy, thì cũng mang mặt ở mấy
châu mà về.

Bài các có vậy đó, cho nên mỗi
khi trong tổng có xảy ra cuộc
tuyên-cử, hoặc cái phó tổng/hội-
đồng địa-hạt cùng quân-hạt thì có
biết ai sao ai sao mà lựa chọn,
cứ bả thêm cho mấy người có phe đảng
làm quan họ ếp uống đó thôi.

Hôm trước đây trong tổng tôi
có nói về vụ cũ tổng, nên tôi
có đi kiếm anh em bạn làm lung

Vừa hay tin ngày mở cuộc tuyên-cử, là ngày 27 Mai 1924, có đăng
trong số này, vừa tiếp được thư của ông. Thấy lời than của ông cũng rất
thương tâm. Mà bình sanh tôi chẳng đợi ai nồng trí mới làm. Tôi phụ bút
cho ông Nguyễn-kim-Đình hơn mười năm nay, tôi công kích người rất kịch
liệt, mà tôi bị người kích bắt, rủa rủa rất hùng hào, ông cũng đư biết hề
an trộm thì ghét trời có trăng. Tuy vậy mà hề tôi thấy những thói xa thế
cây quyền đầy ra làm nhục cho thể thống Annam, hoặc tánh bạo-ngược đầy
ra mà hiệp người hèn mọn thì tôi rung chuông đánh trống gọi kêu cho tiêu
mất đi, dầu người giàu sang đương quyền thế tôi cũng với lên mà kêu, chớ
không phải đợi vì-sao của họ lu, hay là thể thân của họ yếu, họ đã sửa soạn
tê mới dám nói lời họ. Trót 10 năm nay luận luận bản bản, chỉ tôi không
mỏi mà nào mấy ông có chịu để vào túi đựng giữ cái nhơn-quyền của mình
đầu, bạn yếu cứ để cho bọn mạnh mẽ, bạn nghèo để cho bọn giàu chiếp. Tôi
thật muốn đả mấy ông mà đả-giặc-ếm ai tử tế, mà biết mấy ông có đi theo
không, vì tôi có nghe một vị ra tranh cử đại-thỉnh rằng: "dầu cứ tri bộ cho
họ một hai tham đi nữa họ cũng sẽ lãnh cấp bằng. Như vậy đó mấy ông
nghĩ sao? Vậy nên trước khi trách tôi xin mấy ông xét lại mình coi máy
ông có dám chắc giữ vẹn cái nhơn-quyền của mình, không để cho bọn xa thế
cây quyền da động đến không?"

hồi tham động tịnh, may sao gặp
một người anh em có mua Đông-
Pháp mới đưa cho coi mấy bài của
ông nói về vụ này. Đọc suốt mấy
bài của ông rồi hồi do lại tình hình
quả y vậy, thật khoái biết bao,
chẳng khác nào bấy lâu ở trong
hàng tối, nay thoát ra khỏi hàng
động khê đương quan, hèn chi họ
mới mấy ông chủ-bút là người nào
thông thế sự lịch-lâm nhơn tình,
còn từ báo là cây đũa đũa người
đi trong đường tốt, chẳng sai lầm.

Song khoái hay nhiều rồi cũng
ừ bấy nhiêu, là ông bình luận tài
đức có một mình ông Cả Mọi, còn
mấy ông kia là ông Đốc Tuấn, ông
Phân Tuấn, thầy Hai Thống và
Hội-dồng Thuận. Ông hầu sau sẽ
bình luận mà hôm rầy số báo nào
cũng khiếm coi mà không thấy ông
nói đến, ông nghĩ coi có phải ông
thấp được đũa người đi đũa mà đi
động mới có một khác dùng mà
đồng với tác được đi có tác không?
Hay là ông cũng sợ quyền thế, ông
coi người nào vì-sao của họ lu ông
mới dám nói?

Còn quan trên định ngày nào
mở cuộc tuyên-cử, ông có biết động
cũng xin cho anh em chúng tôi
biết với.

Tôi là người quê mùa lời nói có
lục cục một chút, ông là người đại
nhơn xin ông chớ chấp.

Nay kính
Nguyễn-tác-Vân

Lễ lạc-thành cầu mới Ba-dông

Hôm bữa 1er Mai rồi đây, một hội
Cy-viên có ông Hội-dồng Phát làm
đầu, nebình tiếp quan Thống-đốc
Nam-ký Cognacq tại Ba-dông như
đip làm lễ lạc-thành một cái cầu rất
sinh đẹp và chắc chắn tại Ba-dông.
Cầu này bắt ngang sông đàng trong
ra ngoài bãi biển, thuộc về làng Ba-
dông, và như tên của nhơn dân hạt
Travinh đàng nhau kể ít người nhiều.
Bữa ấy đúng 5 giờ chiều, quan
Thống-đốc Cognacq đi với quan Qu-
ản-lý định Hiệp-lý-tư-tạm và quan Tham-
biện Faure, Chủ-tỉnh Travinh có
quan ba Sers theo hầu đến tại Ba-
dông. Đọc theo đường từ châu-thành
Travinh đến Ba-dông thì hương-chức
có bong nhiều cái cửa vòng cung và
nhơn dân có đặc nhiều bàn hương án
rất long trọng, để tỏ lòng hoan-nginh
quan Thống-đốc Cognacq một cách
kinh-thành yên mến lắm.

Cách chừng 25 nam trước, lúc quan
Thống-đốc còn nhậm chức Lương-y
có đến chương-dầu tại xứ này, nay
ngời lãnh quyền cai-trị xứ Nam-ký,
coi vụ mạng cho ba triệu mấy sanh
linh, nay có đp trở lại chốn cũ, gặp
gặp người xưa, mới tình của ngài đối
với hương-chức và dân sự chưa chang
nổi tâm khảm.

Bữa ấy ngài lại được M. Phát, Hội-
đồng Yên-hạt, vốn là cựu học-sanh
trường Y-học, và là cựu đệ-tử của
ngài thay mặt cho nhơn dân mà tiếp
rước ngài thì sự vui mừng biết bao
kể xiết.

Quan Thống-đốc và các quan hươc
vào: một cái nhà thỉnh chung đon
hực lơ thì có một vị trưởng lão đoc
một bài chúc mừng quan Thống-đốc,
mà tỏ lòng kính yêu, cảm mến.

Khi đoc lời chúc mừng rồi thì quan
Thống-đốc và các viên quan quí chức
đi thẳng vào cái nhà thỉnh ở trong, là
nơi chung đon khéo léo sinh đẹp làm
hỏi và nghiêm trang hơn nữa. Tôi
nói bọn nhạc-sanh liền danh bản Ai-
quang mà chào mừng và phảo đoc
văn tế, người người đều vui vẻ. Ông
Hội-dồng Phát liền đoc một bài chúc
mừng rồi quan Thống-đốc cũng đoc
câu ngôn-mỹ từ mà đáp lại.

Lễ lạc-thành cầu mới

Kể đó các quan đi trước, dân sự
Annam và Cao-miên theo sau nhiều
lắm, đồng đi đến cầu mới mà làm lễ
lạc-thành.

Tại đầu cầu có gian ngan một vài
lựa diều, quan Thống-đốc cầm kéo cắt
dứt làm hai, rồi ngài đi bước lên cầu
trước, kể các quan lần lượt bước lên
sau. Cầu này làm bằng bê-tông g-t-mê
(béton armé) dài 140 thước tây, lát
ngan gạch Ba-dông. Đoàn thẳng xuống
bãi biển thì mới có một cái nhà
tiệc, có treo, bông kết, có đặc một cái
tiệc 200 người ăn coi rất nhơn long trọng.

Lễ dùng rượu khai-vị thì có bày
ra các cuộc chơi như: đua ngựa, đua
ghe vui vẻ lắm. Sau khi mãn tiệc, quan
Tham-biện Faure, Chủ-tỉnh Travinh
có đoc một bài chúc mừng rất dài và
quan Thống-đốc cũng có trả lời lại một
bài mà đáp lại.

Kể đó pháo bông, rồi tới cuộc chợ
phiên sáng đêm, rất nhơn vui vẻ.

TRUNG-HOÀ CÁCH-MẠNG

(Bài này nối theo bài đã in trong số 135)

Luôn mấy ngày rày đây-thếp tới-
hỏi, nhiều câu vấn nạn, ta phước các
đây-thếp trước, vì chúng gấp-rút chưa
tỏ cạn lời, mà từ cáo-báo của Chánh-
phủ cũng chưa kịp đến. Rút c ở xa
chẳng rõ, việc phải không tương, nay
ta phải kể hết ngọn ngành cáo lại cho
chư-công đặng rõ. Trương-chân-Vô
ban đầu mới sung quân làm quân-vụ
phó tư-trưởng. Hôn-dương thất bại,
đổi sang mua khí giới thêm, bên chịu
chợ đi, lại sai Tham-nghị là Đinh-
phước-Sanh theo tới Thượng-lầu. Hai
đảng mua bán đã gino đjuh thứ đon
thứ sung gi bấy nhiêu mà tình mua
bài mười mấy ngàn bạc. Lợi cái
lệnh lên mua đồng sắt hết lòng chực
muốn đồng, mua súng lục bốn ngàn
cây, đạn bốn trăm muôn viên, súng
máy có ba mươi sáu cây, đạn có hai
trăm muôn viên, đồ hư đồ gãy đồ cũ
đồ không dùng, xét ra đã quá. Đương
lúc chiến-tranh mà làm như vậy, thì
bài biết bao lớn? Để vậy xét kỹ toa về
thà mua hai mươi sáu muôn lễ ít chực,
mà khai-ràng và có đăng báo mua hết
ba mươi hai muôn. Vì thiếu nên có
mượn của Hàm-nhơn-Phụng năm
muốn, Trần-độc đánh đây-thếp đổi
khoản bạc mượn ấy, thì ai nấy mới
chưng bưng, là một tội vậy.

Khi Nam Bắc tóm một, việc giặc đã
vừa yên, Trương-chân-Vô từ Thượng-
lầu về Ngát-triêng lập trường hiện đon,
sai Phương-Duy đi rử các dinh, mở
tập lại đàng hơn sáu trăm tướng hiệu.
Mỗi tên chực cho bạc hai chục đồng,
Ngát-quân nhiều lần cải biến, thì đon
ấy không chịu biến chế. Bình trạm và

giảm-binh sáu đội lớn, đã lo thổi ngủ,
bọn nó lại riêng thêu hết đặng làm
lộ về đội, đi đầu cũng kéo binh theo,
là hai tội vậy.

Ngày hai mươi bảy tháng hai này
xua mưu làm loạn, quân-vụ bộ tron
cùng chống trả, và lại dùng một民兵
Phương-Duy mưu giết Tân-cư-Chân,
Nguon-Hồng từng xét tra chắc chắn,
là ba tội vậy.

Kéo Hộ-vệ-quân cả trăm, đi đêm
bản súng theo đường, mọp rằng sung-
quân-thống, làm cho dân sự kinh
hoản. Mỗi khi đến dinh Đò-đốc sung
thương có nạp đạn, là bốn tội vậy.

Đã có lệnh giải tán quân-đội, mà
va chống trả chẳng vưng mạng, lên
lấy lương binh sung đon, coi phép
nước như không, là nam tội vậy.

Ép xe-lửa và tàu chuyên chở quân
đội đi qua đi lại, đi cả đêm hôm, làm
việc vô đon là sáu tội vậy.

Lên gạt Đoàn-trưởng là Mai-chiến-
Ngạo lập thêm dinh số, dụ Thạch-
loang-Nham qua liên kết với Lãnh-sự
đoan. Hứa rằng ngày nào xong việc
thì cấp làm ngoại-giao tư-trưởng.
Cái việc ấy chẳng làm chi xong đặng.
Mưu ấy chẳng nên là bảy tội vậy.

Cách-mạng xong rồi ước với gái
lành làm vợ, trong nhà và vợ có mười
người. Địch mồi, Lưu mồi đều là Nữ-
học-sanh, hiệp lứa với báo mồi đặng
cổ hoặc lòng người đen trắng ngược
xui, phá Công-hòa cho sập là tám
tội vậy.

VIÊN-HOÀNH.

(Sau sẽ tiếp theo).

KIM-VÂN-KIỀU TÂN GIẢI

(Tiếp theo)

- 308. Hỡi về làm trú giam ngoài,
Đặng rằng qui liệu trong đời ba
ngày.
309. Thương tình con trẻ thơ ngây,
Gặp cơn họa gió tai bay bất kỳ.
310. Đau lòng từ biệt sanh ly,
Thần còn chẳng tiếc tiếc gì đến
duyên.
311. Hạt mưa sa nghĩ phận hèn, (1)
Liều dam tác có quyết đến la
xuân. (2)
312. Sự lòng ngộ với băng-nhơn, (3)
Tâm tương đon dãi xa gần xôn xao.
313. Gắn miến có một mụ nào,
Đam người viên-khách tìm vào
vấn-danh. (4)
314. Hỡi tên rằng: Mã-giám-Sanh,
Hỏi quê là huyện Lâm-thanh
cũng gần.
315. Quả tiên giặc ngoại bốn tuần, (5)
Rầu-mây nhân nhụi, áo-quần
bánh bao.
316. Trước thầy sau bỏ xon-xo,
Nhà bang đưa mới rước vào lầu
tràng.

- 1. Hạt mưa sa nghĩ phận hèn, câu tục-dân: Thiên ca một giọt mưa dàu, giọt sa dưới
giữa, giọt vào xuân hoa.
2. Liều dam tác có quyết đến ba xuân.
Câu này sát nghĩa trong bài thơ tứ-thôn của người Mạnh-Giáo.
Trên hai chữ này:
Tư niệm từ trong tâm, Đuối theo trong ý.
Tư tình hành một một bằng, Ý không từ-trai qui.
Vấn tương tâm thôn tâm, Bao đp tâm xuân hương.
3. Bông nhon là người lam mai.
4. Vấn danh là hỏi thăm tên họ.
5. Bón tuần là ngoài 10 tuần.

Công văn lược lục

THIÊN ĐỒ
M. Vialat, Phó Tham-biên hàng nhứt
trước là đ người Phó Tham-biên tỉnh Me-thu
mà chưa nhơn chức nay bị đi tang quyền
quan Chủ-tỉnh Cholon, lãnh chức Phó Tham-
biên tỉnh cho M. Ducemoy, (gabrieli) Phó
Tham-biên hàng nhứt 3b ở chỗ khác.
M. Roche, Phó Tham-biên hàng nhì mới
giáo về nhà Nam-ký nay bị đi tang quyền
quan Chủ-tỉnh Mytho, lãnh chức Phó Tham-

biên-tho cho M. Vallat, Phó Tham-biên hàng
nhứt, đi nghỉ phép.

BAN KHES:
Vi loy nghi quan Thống-Đốc Nam-ký ngày
2 Mai 1924, đình ban khen thầy Ng-v-Đầy,
(cao-lập) lang tư đay tại trường Nữ-học
Rachgia, vì thầy siêng năng và hết lòng lo
lắng dạy bảo về việc Thủ-đục.
Vi loy nghi quan Thống-đốc Nam-ký ngày
3 Mai 1924, đình ban khen đeg Ng-v-Quyên,
Cao-tổng Long-sinh-Hy (Giadinh) vì lòng
cương đom trong khi nà trọc một học đon
rất lo b.

CORDONNERIE - CHAPELLERIE - GRAVURE

TRAVAIL SOIGNÉ - LIVRAISON RAPIDE.

TANG-VAN-PHUC

N° 10 & 77, RUE CATINAT - SAIGON.

CHUYỆN Ba anh em nhường cửa

(Tiếp theo)

Hứa-Võ ngộ ngay Yên Phở hai em, vừa lau nước mắt vừa nói:

Hai em ơi! Tâm-sự anh chưa đã ba năm, ngày nay mới biểu lộ ra được, cũng bởi vì hai em danh dự chưa thành, nên anh phải buộc mình làm đến trái đạo, mang tiếng bất-lương, đi xa tới tởn, để cười hươu lý, ngày nay nói ra, làm sao mà cảm giết nước mắt được. Ông bên lấy xấp số đưa ra (số biên nhà cửa ruộng nương và các khoản thuế góp lúa gạo vãi tờ máy nam) chúng-nhơn chưa ai hiểu ý gì, ông liền thuật rõ ràng:

Lúc bang-sơ thì hết lòng dạy dỗ hai trẻ em nhà, cốt muốn cho chúng nó lập thân thành-dạo. Không để tới sớm bị hư-danh, mình xuất-thân hiền đạt trước, còn hai em ở lại nhà, lo lắng ngày này tháng kia. Ngày tháng trôi đi, đã ba năm không thấy quan Quận Châu tiên-cử, tôi muốn bắt chước người xưa, dâng người hiền không nề khổ bần-cần, lại e bạc-hạnh của hai em. Và lại như anh mà đang làm quan, có lẽ trở ngại danh giá trọn đời cho chúng nó, nên tôi phải thi-hành việc chia-cửa của cha-nhà nưc tá. Tôi cũng lưỡng-lự, tất chúng nó không tranh giành. Tôi có chịu tiếng tham lam, thì em tôi mới rạng danh liêm-nhượng. Quả nhiên được hương-lý đồng khâm, Quận Châu tiên-cử, ngày nay chức làm đến quan Khanh, mà việc quan không tí vấp, thế là em tôi đã thừa rồi. Ruợng nương nhà em tôi, đủ là của em, tôi lẽ đầu đầu một mình để em hưởng. Máy năm nay, số gạo lúa vãi tờ bao nhiêu, tôi không phân, hào vọng được, hiện còn tiền đủ trên số-bộ đó, ngày nay giao lại cho hai em, để biểu tâm lòng anh từ lúc...

Đến đây, các phụ-lão mới rõ được một đoạn khổ-tâm của Hứa-Võ, ai nấy đều hồ lý minh: họ thấy quan lương, đương lúc chúng-nhơn đồng thanh khen ngợi, thì Hứa-Võ và Hứa-Phở đều van nài khóc lóc mà than rằng: Trời cao có thấu chăng là! Ai để anh khổ dụng-tâm đến nỗi. Thật bọn em bắt-tiền-quả! Tự mình không làm nên được, để làm lụy đến anh. Nếu ngày nay anh không nói rõ, bọn em vẫn còn ở trong giấc chiêm bao. Thành đức của anh, ngàn xưa không có, tôi lời bọn em, muốn thối cũng còn. Cái giá trị anh nói này, xin anh chừa phần, phần em mặc dù an ủi, anh đứng lo-liệu đến.

Hứa-Võ nói: Làm ruộng máy nam, cách làm trồng quen thuộc, anh nay: thú làm quan đã chán, chỉ ưng cây cấy trồng thân già. Hai em tuổi đương xuân, sức đương mạnh, và lại được hiện chán dần cần phải có của cải nhiều, để giữ tròn danh liêm-khiết.

Yên, Phở nói: Anh đã bị bọn em chịu như nước, bọn em đã dâng danh, lại còn muốn dâng lợi nữa sao? Không những xấu đến tiên-nhơn, mà anh cũng không tốt. Xin anh rộng lượng, thấu hiểu số-sách, đừng cho bọn tôi chuộc tội được mấy may.

ruột khô rang như dâm bào, lớp-xốp như sáp mả.

Ông Phó-ông bên quờ thẳng bán cam và mường-ráng: Sự buôn bán của người gian-dối quả, gạt gẫm người ta. Cam của mi ngoài da coi rất tốt tươi, mà trong ruột thì lớp-xốp không ra chỉ cá.

Tên bán cam bên dưới mà đáp rằng: Đại-nhơn hẹp-lượng. Xin đại-nhơn nghĩ mà coi, thứ cam tôi bán đây không phải tôi thối bán cho người ta dùng ruột, bán cho người ta dùng dâm-tiệt theo lúc trái mùa không có cam mà thôi, chứ tôi có nói rằng ăn dặng đau mà đại-nhơn rầy.

Đại-nhơn nghĩ coi, như con người kia còn chẳng biết sao luôn gi cam tôi. Có người bề ngoài coi diện-mạo đoan-trang, hình dung tuấn-tú, mà trong lòng cũng lớp-xốp, không tài đức, không lễ không nghi, không ái-quần ái-chương, lời-xúi, lớp-xốp như ruột cam tôi vậy. Đó mới là dặng trạch, sao đại-nhơn không trạch, lại trách cam tôi là một việc làm an nhõm, xin đại-nhơn xét lại.

Ông Phó-ông nghe thẳng bán cam nói như vậy, bên gãi đầu cười mà nói rằng: Thằng em này nói nghe thú quá!!

LÊ-SUM

Lễ bà Jeanne d'Arc

Quan Tổng-thống Nam-ky Thường-thứ làm đấng Bảo-tình. Cho biết theo lời nghị ngày 20 October 1911, của quốc-quần làm cho quan Tổng-thống Nam-ky và các quan Công-sứ nơi Đông-Pháp.

NGHỊ ĐỊNH: Điều thứ nhất. - Lập một hội Pava-viên như sau này:

M. Guillot, Tham-biên bang nhut, Hội Trường.

Một vị Nghị-viên quân-hạt, tùy ý ông Hội-trưởng chọn lựa để làm Hội-viên.

Một vị Nghị-viên Thanh-phố, tùy ý ông Tổng-thống chọn lựa để làm Hội-viên.

Một vị quan văn tùy ý quan Đốc-đạo Lục-quan chọn để làm Hội-viên.

Một vị quan thủy tùy ý quan Đốc-đạo Thủy-quan chọn để làm Hội-viên.

Một vị Giám-tạo làm Hội-viên, M. Leclerc, Soudier, từ-bureau làm trưởng, theo lời ông Hội-trưởng chọn. Về nhóm lại mà bàn tính các cuộc chơi lễ bà Thanh-jeanne d'Arc trong ngày 11 Mai sẽ tới đây.

Đông-Pháp thời-sự

GIÁ BẠC

Table with 2 columns: Item name and price. Includes Kho Nhà-nước, Ngân-hàng Đông-pháp, Ngân-hàng Hồngkong, Shanghai, Ngân hàng Chartered, Sté de Gérance de la Banque Industrielle de Chine.

GIA LŨA

Table with 2 columns: Item name and price. Includes Lúa chớ đến nhà-máy Cholon, Vinhlong, Gocong, Baixau, Baclieu, Giá thường-bực trung.

CHÈM TRỘM ĐỒ NÀ

Chàng lính. - Đêm 10 Mai này 10 giờ 45 phút, tên Nguyễn-vân-Chơ, 21 tuổi, cấp-răng-cử, nhà ở đường Quan-de-Belgia số 91, đang đi ngang qua một cửa quán-nghé là Trần-thị-Gi, lúc đó, đại-lý Kitchener gần bị đường Gallini. Xảy có một người là M. trong bóng tối nhẩy ra chộp lấy chiếc túi của rất nhẹ.

Tên hung thủ là Nguyễn-vân-Mau, 22 tuổi, cũng cấp đường, lúc chộp tên Chơ rồi thì cũng biết sợ là nên chạy trốn mất. Tên-thợ-Giá thấy tình lang hoảng-hại nên cứ đứng là lên mà kêu cứu. Lập tức lính tráng và thôn-hạ chạy tới nơi, chủ tên Chơ liền nói thường thì nó rút thuốc-nuon rồi, chủ hàng số nhà thương đống đất cho lương-y điều trị. Tên Chơ bị chộp nhảm lung, vấp thương cũng là nặng lắm.

Cách chứng vãi giò, Ông Mau liền bị bắt tại sau hồ có nó. Người ta có lương được chộp dao nó dùng mà chém tên Chơ nữa. Tra xét ra mới hay sự chộp này cũng bởi chuyện tranh giành cửa quán-nghé mà ra.

XE HƠI CẢNG CÔN NIT

Saigon. - Một hôm 1er Mai rồi đây 10 giờ 45 phút của xe hơi số C. 220 của M. Huỳnh-dinh-Khiêm ở làng Đổng-con (Gocong) có tên công-phu Trần-vân-Hai có bằng cấp coi máy xe số 2122, cầm bằng, lúc chạy tới làng Hamelin, xảy có con nhồ Hả-thú-Hàng, 21 tuổi, ở ở đường lên núi chạy bằng qua bên kia vĩa lúc xe hơi chạy tới, nó tránh không kịp, nên bị xe cang trầy lung. Lập tức chủ nó đến nhẩy thương cho lương-y cứu cấp. Việc này lại tại con Hả-thú và nó vô ý muốn đi ngang giữa đường mà không coi trước coi sau.

AI LỬA ĐỪNG - HOA-ĐÔNG

La-hien. - Chiều bữa 1er Mai này đây, xe lửa số 11 chạy về hướng xe 1 tại Lạc-Thiên, Người coi máy dừng lại trước thấy dặng kia có ba con toa xe ở đầu kia chạy lại, cũng dừng trong một đường rầy, nên lái đóm sắt thủng, song lái không sao nếu xe lửa với hoa-đông dặng, ngoài ra thì đóm sắt, song cũng may là mang người vô hại sự hư hại bình-chứng là 100 người bạc. Việc rất nguy là tại máy đưa con nit rầy mất nên nit mới chạy chậm, không cho toa xe chạy đi, nên mới ra có đó.

CƯỚC TUYỂN CỬ THÂN-SI NAM-KY

Saigon. - Một ngày rày ở Saigon đang rộn rịp, bạn bè biết về việc tuyển-cử một vị Thân-si cho xứ Nam-ky. Những qui-quan ta dự cử là ông: Ostry, cụo Thân-si Nam-ky, Morin, Foray, Trape-si, Ganof-sky, 4-ô-bút tại Lạc-Vaux, ông Nguyễn-dư-Lang và Nguyễn-bình-Giàu. Chương-trình in trong giấy man nưc sắc đạn khắp châu-thành, ai nấy đều hứa chắc rằng lúc mình đi cử rồi thì cũng làm tâm trí vì nước đượ, vì dân mà làm cho đượ an-quốc-phu.

Còn như dân thì cái vui-nhau, kể đoán rằng ông này sẽ đắc cử, kẻ lại nói ông khác, mỗi người riêng mỗi ý, chẳng ai hợp với ai, song muốn biết ai bán sai xin dự ít ngày, đến 11 mai thì cũng biết.

THẾ NÀO LÀ MỘT NỀN VĂN-MINH?

Nhưn vì thấy bài diễn-thuyết về văn minh một nền Văn-minh của ông Paul Monet là Quận-lý hội Việt-Nam-Thanh-Niên rất có giá trị, nên hành trong Việt-Nam Thanh-Niên tập chí ở Hanoi (Tập-chí này hai tháng xuất bản một kỳ, mỗi số bán 100 \$ 10, còn mua trọn năm thì 28 \$, vốn co-quan của V. N. T. N. H.)

Muốn cho mỗi người đều được hưởng một bài diễn-thuyết rất thâm thúy rất quý báu như thế nên báo-báo mới rút đăng vào tờ Đ. P. T. B. nơi trước, từ thứ tư, kể từ số 110 cho đến số 123 mới dứt.

Nay tiếp được quyền sách mới xuất bản của ông Monet gửi vào, in trọn bài diễn-thuyết ấy (bản chữ Lat-gia có dịch ra quốc-âm) để ban ra, sách dày 125 trang giấy, giá bán có hai cắt rưỡi.

Vậy bản báo rất vui lòng giới-thiệu giùm cho ông Monet, để ông-bang ta mua một người một quyển mà đọc, tưởng cũng lấy làm bổ ích cho sự kiến văn và phần trí-thức làm.

Hồn-Quan.

TRÁU ĐIÊN CHAY BỸ

Giáo-hu. - Một hôm chiều 2 Mai này có một con trấu, dặng ăn có với nhiều con kiến khác, chúng liền vì có nưc mà tình không nó lại vấp hết một lén trấu, chúng chạy sừng như hai cây dao rồi công long mà chạy. Nó chạy đến một cái nhà lá kia, dựa con gái 12 tuổi thấy nó thì sợ nên chạy xô nhà mà trốn, con trấu rượt theo chộp được con gái, khi nó vấp thì lén trấu ra là má con gái, khi đến trước lén trấu Ông con trấu vung cái đầu hình như bị Ông quờ phạt vậy, nên phải trở lại chỗ cũ.

Đến sáng bữa sau người chủ trấu mới bắt nó dặng má cắt lú, và người ấy đã tình chộp trấu đem thuốc cho đưa trấu gọi là trấu kia rồi.

BA THANG CẠY CỦA

Giáo-hu. - Đêm 21 tháng 10 21 April này rồi có ba thàng ăn trên thà lúc đêm khuya xảy có tên cạ của nhà ga Bình-hung-dông rồi có tên M. là người coi nhíp xe lửa ngoài sân, nghe tiếng cạ của tên la lén, thì có một bóng ăn tên cạ tên M. tuy là bị danh song cũng có việc là hoa, tên Trươn, liền chạy lại cầm một cái ba thàng ăn trên loa bỏ trốn đi mất.

Chúng thấy vấp ga hay công việc như vậy coi lại thì của M. cạ trấu hết 1 miếng, sang nên phải đến mà có với hương-chu-lan. Tên M. tuy bị danh trên đầu song vì thương cũng không máy nung, nó còn làm việc được như thường.

CHANG-VE-ON dit Tru'ong-hâm THỢ BẮN KIẾN CHUYÊN-MÔN 204, đường Marin CHOLON. Co sảm dũ 45 khí cụ theo Kam thớt. Gửi thư theo địa chỉ này để được thư hướng dẫn.

CÓ CÁC PHẦN THƯỜNG: 1. Giấy tốt 46 ngày 23 month 1920 của quan Đốc-tư Đạm an của Quận-lý Nha-thương Đổng-dất Saigon cho. 2. Bằng cấp 46 ngày 23 month 1921, của ông Quorsel cựu Tổng-thống Nam-ky ban cho. 3. Bằng cấp 46 ngày 26 October 1921, của ông Berger Maurice, cựu Quận-lý Phòng-thư-thư-sa Saigon. 4. Giấy tốt 46 ngày 13 Fevrier 1922 của quan Đốc-tư Casaux, quận-lý trưởng Yên-viên Hanoi. 5. Mé-dal Vàng và bằng-cấp, mé-dal Cassin Long-biệt-tinh 46 ngày 15 April 1921, của Đức vua Cao-môn ban cho.

T. MORISE THỢ CHỤP HÌNH NHƯ-LỖN 31, đường Place Gambetta (chợ cũ) CHỤP HÌNH đủ thứ kiểu cách RỌI HÌNH NHỎ RA LỚN Reproduction Công việc làm mau lẹ và kỹ lưỡng

LÒI RAO Cho máy nhà buôn bán trong Nam-ky và Nam-viên dặng từ: Kể từ ngày 10 Nov-ember 1921 thì Monsieng ĐANG-TRUNG-CHU' không còn làm việc cho hãng THUAN-HOÀ nữa. Vậy như Tiếm-nào còn thiếu tiền của Hãng THUAN-HOÀ thì xin làm ơn mua maunlat ghi ngày cho hãng THUAN-HOÀ 67, đường Mac-Mahon Saigon, chủ dặng có trả cho M. ĐANG-TRUNG-CHU' nữa. Saigon, le 27 April 1921.

BONNE NOUVELLE AUX MUSICIENS Vous trouverez: Tout ce que l'on joue; Tout ce que l'on danse; Tout ce que l'on chante. Chez: FANCY-SHOP ANTOINE DAM 21, Rue Amiral Dupré, 21. - SAIGON (ĐƯỜNG THỦ-ĐỨC SỐ 21)

Kính lờ cũng chũr quí vị dặng rõ, tại tiệm tôi có bán đủ các thứ đàn tây (như là Violon, Mandoline, Guitare, Accordion v. v.), các thứ dây đàn; đủ các cỡ phụ-tung; có các bản đờn và bản ca hát tây, các sách dạy liệc và danh-cung kéo đờn; máy hát, đĩa hát, đồng hồ, tượng ảnh, đồ-hùng-xen-ván-ván. Có tiệm riêng dặng sửa đờn, máy nói, máy đánh chữ, đồng hồ v. v. Chũr vì ở xa, muốn mua vật gì hoặc muốn thương nghị chuyện chi xin gửi thư cho tôi, nội kỳ tay sau sẽ có đợ gửi lại, hoặc có thư hồi âm. Hẳn thật các cuộc bán buôn đã đầy dẫy nơi thành phố Saigon, song cuộc buôn bán đờn tây mới có một mình tôi là người Annam khai trương mà thôi, giá bán nhe hơn nhà hàng khác nhiều lắm, và có đợ mới lại mỗi kỳ tầu, xin đợng bang chiểu đợ giúp tôi cho nưc thành việc, tôi hết lòng cảm ơn. Nay kính, ANTOINE DAM.

TRAM MAM KHONG PHA NHÀ HOA CHON DUNG NGUYEN-DUC-NHUN 56 73, Boulevard de la Sonne (NGANG BARE XE LỬA ĐÓNG CẠY CỎ) SAIGON

Thợ vẽ tiếm này đợ có bằng cấp tởn nghiệp nơi trường xảo nghệ, và được 3 cái bằng-cấp Đẩu-xảo Hào-ôi; mớ năm rồi dự cuộc Đẩu-xảo thanh-Marseille lại được thưởng bằng cấp và Mé-daille rất xứng đặng. Hình vẽ thiệc tinh-bảo và đợ trảm năm không phai. Chũr quí vị muốn vẽ xin gửi hình chụp đợn hoặc viết thư hỏi, tiếm này sẽ gửi cho một tờ cáo bạch có hình rõ thườc giá cả và cái nghĩa phan-miành.

ĐÈN LÒA KIỂU MỚI THẤP BĂNG DẦU LỬA Đèn lồng đèn đứng, đèn treo Bảu tại tiếm. TRẦN-QUANG-NGIỆM 200, đường d'Espagne Saigon

MUỐN BÁN Một cái xe-luoi hiệu Vermorello 5 chỗ ngồi, còn tốt lắm. Muốn hỏi tham hay là muốn coi, xin đợ nói tiếm xe Velo-Sport.

Maison TAC-LY TRAN-THOAI, Propriétaire 97, 99 Boulevard Charner 97, 99 SAIGON. Horlogerie - Quincallerie Fourniture de toutes les matières grasses Lampes-erie à pétrole, essence, à acétylene et à électricité Disques et Machines Phonographiques COMMISSION, IMPORTATION ET EXPORTATION

GIẤY DẸP BẮC-KY Có tiệm đóng tại Hanoi. Kẹo kẹo, chiếc mã tinh giá nhe. Bán và vẽ tại tiếm: TRẦN-QUANG-XUÂN (đầu chợ mới), 109 đường d'Espagne Saigon. Có bán: Mền nỉ, mền bông, khăn, xe may, đồng hồ, đồ Aluminium, ghế Thonet thiệc, máy nòn và các đồ tạp hóa vãn vãn, mua thưng các đồ bên Pháp-quốc, giá nhe.

TRÔNG RẰNG QUAN LƯƠNG-Y CUSAUD Ở đường Chasseloup Laubat số nhà 15 Nhỏ rặng một cách rất êm ái. Trông rặng bằng sành và rặng vãng.

MIẾU LAM ĐON Đào-vinh-Nhân Hằng chảnh ở tại Hanoi, đường Resident Miribel số 2 Tiếm nhánh ở tại Saigon, đường Boardais số 187 BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ

NHÀ MAY XAY LƯA KIM-THOI NAM-THUAN-AN M. NG.-CHIÊU-THÔNG Ở góc đường Bonnard và đường Palikao Dây thép nói số 729 Dây thép thường: Thợng Cholon Bình-thầy Máy may chạy bằng mớ tờ điện-khí (tiếm này)

H. DELPEYRAT Khu phố là Hàng E. POUPOTOU số nhà 33, 35, 37, 39 đường Amiral Dupré Saigon RƯỢU CHẮC, RƯỢU MẠNH RƯỢU KHAI-VI, RƯỢU TIÊU-HOÀ

THÁI-SANH Chụp-hình

Trữ bán đủ thứ đồ chụp hình - Chuyên nghệ rửa kiền - họa hình - sửa hình - phơi hình 166-167, Rue des Marins CHOLON

DANH DÂY THÉP
Dây như vậy:
NHI-THIÊN-DU'ONG
Gholon

NHI-THIÊN-DU'ONG

ĐẠI DƯỢC PHÒNG

38, Rue de Canton, 38. - CHOLON

CÓ BAN CÁC THUỐC CAO, ĐƠN, HOAN, TÁN RẤT TIỆN HIỆU NHƯ SAU NÀY

DÂY THÉP NÓI
Số 638

VỆ SANH DƯỢC TỬ
Thuốc này của tên Nhat-Thiên-Duong là một thứ thuốc rất quý...

Nên uống thuốc này thường
thường để trừ bệnh tinh-thần
không kiên, định dưỡng thần...

Đàn bà có vàng ủa ốm yếu thì nên
đang nó, hoặc muốn ăn thái bác-sảng,
thì uống thuốc này khỏi lo
bệnh hoạn.

Ấy là một thứ thuốc Vệ-Sanh rất
nhiều lợi ích.

SANH NHUNG BỒI NGUYÊN VỆ
SANH HUON

Thuốc này là một phương
thuốc của Tiên-Thánh để lại quàn...

thần là sự chế luyện phải phép, lại
dùng vị Bô-Lộc-Nhung và nhơn sâm,
thuyết là đại bổ nguyên thần...

Nin chừ tôn hãy mua mà dùng thử,
thì mới biết rằng bổn Đường khéo
chọn Sâm nhơn và các thứ dược liệu...

Phạm học trò tiếng nằng học tập,
từ lao quá độ, tinh-thần hao kém,
từ chừ mới mới, cứ mỗi buổi sớm mai...

trắng kiện, uống được nhiều rồi, đầu
thức cả đêm cũng không biết mỏi.
Nhưng người hút quá độ, thần hư khu
suy, đăm ngán bất khô-khe, thì phải
dùng nước trà nóng mà uống thuốc.

Đàn bà mới đẻ phải uống một hươu
cho bổ nguyên-khí.

Phạm uống thuốc này thì phải coi
chứng bệnh nặng nhẹ thế nào,
hễ nhẹ thì uống một hai hươu, còn
ngọt thì phải uống cho được lâu...

Hễ uống thuốc hươu này thì phải
cữ độ chừa nước uống chừng là đủ hàng
lần sáng sủa đi ra chẳng nên ỉn.

Hộp kiến mỗi hộp 1 hươu lớn
giá là 1 \$ 00
Hộp kiến hai hươu nhỏ . . . 1 00
Hộp kiến 4 hươu nhỏ . . . 1 20
Hộp cây mun 2 hươu nhỏ . . . 0 60
Hộp cây mun 4 hươu nhỏ . . . 1 20

PHỤ-KHÓA KIM-PHỤNG-HUON

Phẩm đôn-bá khác hơn đôn-đông thì
chỉ có 2 đôn: 1- đôn đôn kinh, 2- sanh-
đế mà thôi. Nếu hề muốn sanh con thì
trước hết phải lo cho đường kinh đều
đàng. Nếu đường kinh chẳng đều thì
khó mà có thai cho đặng, ấy là phần
nhiều, gốc bởi ngoại-cảm, hoặc tại lo,
rầu, buồn-bực, ăn-huất trong lòng,
làm cho khí huyết hao mòn, sanh nhiều
chứng bệnh, đều cũng do nơi đường
kinh không đều mà ra.

Tiền tôi đây, từ ngày đặng phương
thuốc này-nhiệm của ông Tô truyền
lại đến nay, hằng giữ lòng giúp cho
đời, lựa những thuốc tốt, gia công chế
ra mà làm hươu để trị cho các chứng
bệnh đôn-bá đều đặng đặng hết.

để chừa cũng nhiều, cứ như đôn-bá
có thái mà uống thuốc này thì lại đặng
an thái bảo-sau, chứng sanh con ra
lại đặng mạnh mẽ nữa, ấy là một
phương thuốc rất hay, để trị các chứng
bệnh đôn-bá hiệu nghiệm như thần đ.

Chủ trị các chứng bệnh sau này:
1- Đường-kinh hoặc trời, hoặc sọc,
hoặc ít, hoặc nhiều;
2- Bạch-dãi, Bạch-dâm, ra hoai
không dứt;
3- Đường-kinh hoặc vàng đợt, hoặc
đen bầm;
4- Khí huyết đều hư, đường-kinh
không có;
5- Hoặc đường-kinh ra nhiều quá
như muốn làm băng;
6- Đường-kinh đi nghẹn, sanh ra
thở huyết, trong bụng thì đau;
7- Thân thể chẳng yên, xây-xẩm
mặt mày, ăn uống không tiêu;
8- Đau lưng, mỗi càng, vàng mắt,
ốm gầy;
9- Thái động chẳng yên, trong bụng
đau hoai;
10- Đờ rỏi tử huyết mà đau, hoặc là
nhao không ra.

Cách dùng: Mỗi ngày phải uống 1
hươu, uống với nước trà. Còn đôn-bá
đẻ thì phải dùng nước dãi con nít mà
uống với thuốc.

CỮ AN: Những đồ sống-sít, lạnh-
lẻo, cũng là đồ rang nướng nóng-nảy
độc-địa chẳng nên dùng.

Mỗi gói mười bánh . . . 0 \$ 10
Mỗi hộp 100 bánh . . . 0 90

Mỗi hộp 2 hươu giá là . . . 1 \$ 00

BANH CAM TICH

Tại nhà thuốc NHI-THIÊN-DU'ONG,
Ông lương y VI-TÊ-SANH, chọn các
thứ thượng hảo dược-liệu mà bào chế
ra như bánh, mùi ngon ngọt, để cho
con nít ăn trừ các chứng cam-tích, sứt
trùng hay lăm.

Thường con nít hay có sanh trùng
lái, nước da vàng, ốm yếu, bụng nổi
gân xanh, đau bụng, làm biếng ăn,
hoặc tiêu ra bọt;

Các chứng nói trên đây đều là bởi
mang chứng cam-tích mà ra.

Vậy nên làm thứ bánh này để cho
những con nít và người lớn ăn có ích
lắm, có trùng lồi thì nó tiêu ra, như
không có trùng lồi, mà thường ăn
bánh này, miệng tỳ-vị, da thịt càng
tươi, nếu ăn đặng lâu chứng nào,
thì càng ngày càng mập.

Chư-vị có mua thì hãy nhìn cho chắc
cái nhãn Ông-phật hiệu NHI-THIÊN-
DU'ONG, mới phải là thứ thật, kẻo
lầm thứ giả ăn vào thêm bệnh.

GIÁ LÀ:

Mỗi gói mười bánh . . . 0 \$ 10
Mỗi hộp 100 bánh . . . 0 90

CÔNG TÀN BÌNH CANG DƯ'ONG QUÀ CÔNG TY

ĐÁ NGON MÀ HẠP VỆ-SANH

Sự học-cử đời này, đầu đầu cũng chú trọng về phép vệ-sanh, mà
khi mới là các môn thực-phẩm.

Các tỉnh NAM-KY và PHOM-PENH ĐỀU CÓ TIỆM ĐẠI-LY.

Xin chiều cõ

Đàn thanh trị thái bình, thì con người
sinh-sang, ra càng đông đảo hơn khi trước
bởi phân, bởi vậy tôi đem thấy mỗi khi
Saigon có bày chơi lễ, hoặc là cuộc chơi v.v.
tôi thì nghiệp cho quý-khách ở lục-châu lên
Saigon chơi, mà chẳng đẽ khách-sạn nghỉ
ngơi, làm sự vui thích ra buổi. Bởi vậy
chúng tôi mới lập ra một Tiệm-ngõ, hiệu
NAM-TRUNG KHÁCH-SẠN tại đường Nê-
mênis N° 101-103 gần bến góc Tiệm cũn-đỏ
Saigon. Phòng ở từ phía theo mặt đường
đi, rộng rãi mát mẻ từ bề yên tĩnh, lại gần
các mới đường xe lửa Chợ-Lớn, đường giữa,
bình-mở-sông, và xe Bixhóa, xe Mỹ-tho
rất tiện cho quý-khách khi lên xuống.

Chư-xin quý-khách tưởng dnh đng-bang
giúp cho chúng tôi bốn vùng thì ơn ấ ghi
tạc hằng ngày.

Quản-Lý:
HIỆP và THẮNG.

ANGELINE MAISON PHU-TOAN
ĐÓNG GIẤY TÂY
VÀ ANNAM
LE-VAN-BEN
CHỤP HÌNH
VÀ RƠI
HÌNH RA LỚN
- SAIGON -

CAFE & RESTAURANT
HUAN-LAC

N° 29, Rue Schröder. - SAIGON
NGANG CHỢ-MỚI SAIGON

Nhà hàng bán-com tây của Hân-
hiệu đây, những người nấu ăn rộng
là người thiện nghệ, khi trước có nấu
cho mấy nhà hàng lớn có danh tiếng
tại Saigon, nấu đồ ăn rất khéo rất
ngon và rất kỹ lưỡng sạch sẽ lắm, có
thờ riêng làm các thứ bánh tây.

Mỗi buổi sớm mai có bán luôn
đến khuya.

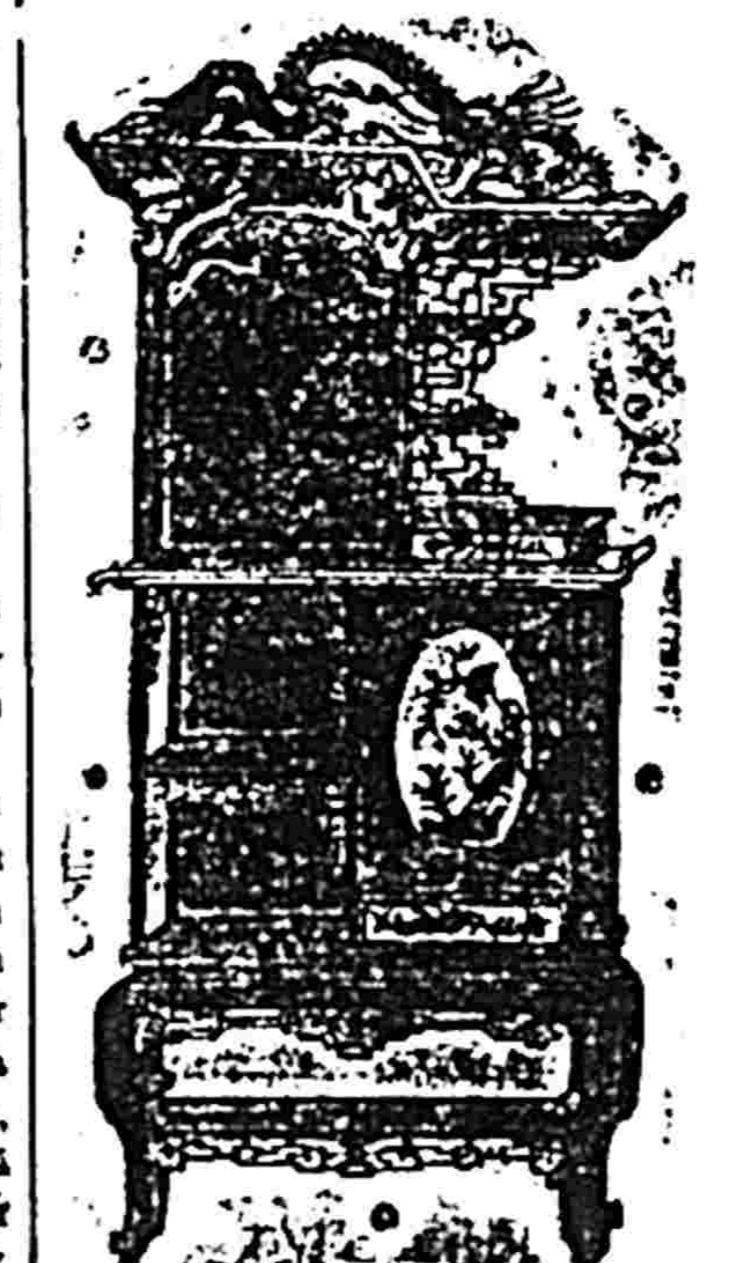
Nếu Quý-khách có đám tiệc chỉ, đầu
gần đầu xa, hoặc ít hoặc nhiều, Bôn-
hiệu cũng đảm lãnh và sẽ rang làm
cho vừa ý của Quý-khách.

Bôn-hiệu có trữ bán là một thứ rượu
CHÁC-ĐỒ « Rivesaltes » và rượu
CHÁC-TRĂNG « Courtalet » nhân
hiệu « CON BEO » màu đỏ nháy trên
thùng Baret « Barrique » là một thứ
rượu CHÁC hạng nhất thật tốt và
rất ngon hơn các thứ nhân hiệu khác,
có danh tiếng bên xứ Bordeaux đã
lâu đời, chừ Quý-khách hãy uống thử
một lần, sau mới rõ rượu CHÁC này
thật ngon hơn các thứ nhân hiệu
khác chẳng sai.

Nay kính mời.

TIỆM BÁN HÀNG BẮC

Đường Paul Blanchy số 11 và 13, gần nhà máy nước lạnh. - SAIGON

Kính trình quý ông, quý bà đặng rõ
bôn tiệm mới nhận được nhiều món
hàng ngoài Bắc gọi vô như sau này:

Đồ đng: Các kiểu lu chơn, lu mắc
tre, chân đèn, lục bình các bóng và
chậu trồng kiêu vân vân...

Đồ càn và đồ chạm lưm bằng cây
gõ và tre: Sập càn và chạm, tủ thờ
và tủ đồ salon, các thứ lưm càn giái
và vân, bình phương, thọ bình, hoành,
và khay, cùng các thứ ghế Salon ngồi
chơi tron bộ (1 bàn, 2 tràng kỷ và 4
ghế, và thứ ghế salon thường (1 bàn
và ghế)

Đồ lưm theo kiểu kim thời và thanh
nhả.

Đồ thêu: Giái giường, nập bàn,
tranh, áo gối và các thứ đồ chng
trong nhà lưm rất tin sảo và bán giá
hạ hơn các tiệm khác.

Như quý ông, quý bà ở Lục-Châu có
vở chơi Saigon xin mời các ngày quá
bớt tiệm, đã sẵn có đủ kiểu, và xin
bắt lòng tiếp rước.

Chữ nhân kính cáo.
PHÙNG-VAN-XUÂN.

TIẾP-THUYẾT

Vì một chữ tình

(Tiếp theo)

— Tôi thì nói mà lên lời với người
trai thì...

— Ông nói với họ thì để họ
lưu tâm mà nghĩ đi với tôi...

— Ông nói với họ thì để họ
lưu tâm mà nghĩ đi với tôi...

— Ông nói với họ thì để họ
lưu tâm mà nghĩ đi với tôi...

— Ông nói với họ thì để họ
lưu tâm mà nghĩ đi với tôi...

— Ông nói với họ thì để họ
lưu tâm mà nghĩ đi với tôi...

— Ông nói với họ thì để họ
lưu tâm mà nghĩ đi với tôi...

Quảng-Giao không cho, đưa hai gói
trái cây cho vợ cũm, giánh trả tiền
luôn hai cái xe hết, rồi mới dác nhau
về nhà.

Xuân-Hoa lau bàn, quét ghế, mời
ngồi và hỏi lan xao rằng: «Mấy năm
nay lần nào thấy nó viết thư thăm anh
tôi cũng cau đầu mới anh lẽ có ở
Saigon thì ghé nhà chơi, mà anh không
có gửi lần nào hết, bộ anh quên hay
quên viết thư hay sao vậy? A, nghe
nói hay gì anh làm Thử-Biến trên
phủ Toàn-Quyển phải hơn? Hôm nay
anh về trong này vậy mà anh có ở
Saigon có đặng dưới nhà hay không?
Xuân-Hoa hỏi câu nào thì Bắc-Ái trả
lời xuôi theo câu này, song trả lời chớ
chẳng hề ngo mặt Xuân-Hoa.

Quảng-Giao cất nón, song rồi bèn
nói với vợ rằng: «Nè, thôi, mình coi
biên bay trở độn cơm ăn. Gián 7 giờ
rồi, dọn đi rồi và ăn và nói chuyện
cung đặng mà.»

Xuân-Hoa nói: «Lần này mới gặp,
mặc mừng nên hỏi thăm lần... xin rồi
ai dẫu.

quên lưm không nhớ ăn uống gì hết
ghé. Nói rồi liền quay-quả xuống nhà
bếp, hỏi dĩa ở chày đi mua vài cặp
lạp-xương, vài cái trứng vịt và mua
một chai rượu chác trắng với hai su
nước da nữa. Nấu nướng xong rồi
mới dọn lên bàn, Quảng-Giao mới
Bắc-Ái ngồi một bên, còn vợ chng
anh thì ngồi một bên mà ăn uống.
Quảng-Giao rót rượu chác mời Bắc-
Ái uống rồi hỏi rằng:

— Sao? Mấy năm anh đi học ngoài
Hàn-quốc có việc chi là nói nghe chơn anh.

— Có việc chi là ở đần?

— Học một lớp với anh đó có người
nào giỏi lưm hay không?

— Có chứ.

— Chắc họ giỏi thì giỏi vậy cho đời
nào hơn anh đặng.

— Ý? Có hai ba người giỏi lưm thì
học không lại họ.

— Anh nói chơi sao chừ? Tôi biết
sự anh, làm nghề gì thì tôi không
dám chặc, chớ đi học thì anh đi thua
ai dẫu.

— Tôi buồn nên tôi học cầm chng,
miền thì đầu thì tôi không thêm
to như hồi ở Chasseloup vậy nữa.

— Tại sao anh buồn?

— Tại việc nhà lộn xộn nên tôi
buồn quá.

— À, mà tôi nhớ hồi hai đứa mình
còn ở trong trường anh có nói anh
có đi học nữa thì là đi Tây, bằng không
thì ở nhà làm ruộng, rồi sao anh lại
xin đi học Hà-nội?

— Hồi ra trường rồi tôi về nhà tôi
xin cha mẹ tôi cho tôi đi Tây. Cha
mẹ tôi không chịu, tôi mới tình không
thêm làm thông-ngon kỹ-sự, ở ở
nhà làm ruộng. Chẳng đẽ ở nhà buồn
quá chịu không đặng, nên tôi phải
xin đi Hà-nội mà học; ấy là bắt đác
đi đó mà thôi, chừ bụng tôi không
muốn chừ nào hết.

— Ý, có lẽ tại anh không đác chừ
nên mới học thua người ta chừ. Mà
hôm thì lấy bằng tốt-nghiệp đó anh
đầu số mấy?

— Đầu 10 người tôi đứng số 4.

Xuân-Hoa nghe nói thì ngó Bắc-Ái
mà cười rồi xen vô mà nói rằng: «Anh
thứ tư mà đầu số 4 thì phải rồi.» Hai
người nghe mấy lời thật-thà như vậy
thì cười ngất. Xuân-Hoa cũng cười
theo, rồi bụng dĩa cả thừ đẽ ngay
trước mặt Bắc-Ái mà mời ăn. Ăn vừa
hết chén cơm thì Xuân-Hoa lại thò tay
lấy chén mà sớt thêm rồi hỏi Bắc-Ái
rằng:

— Mấy năm nay anh tư đẽ có tính
xe tư kết tóc nơi nào hay chừ?

Bắc-Ái nghe hỏi liền ngó Xuân-Hoa
thấy mặc áo bà ba lụa trắng cỡ trịch
nên bay cái cổ trắng trong, mặt không
đánh phấn mà nước da trắng, gò má
ửng đỏ, lại đeo đôi bông tai hạt thủy-
xoan chớp nháy nên gương mặt sáng rõ
như hoa sen trang đợ, gương tay tròn,
ngón tay nhỏ mà lại dài, cầm đũa gắp
đẽ an coi thì; là đẹp đẽ lắm.

(Sau sẽ tiếp theo).

Gordonnerie Tonkinoise

HỢP-THÀNH

PHẠM-VĂN-TÂM, Propriétaire

117, Rue Albert 1er, 117 - DAKAO

BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ

Làm giấy tây, giấy annam bằng da,
và học nhung, giấy quany da, và quay
nhung đủ kiểu.

Nón lợp bằng nỉ, vải trắng, và vải
kaki đủ thứ.

Giấy đàn ông và giấy đàn bà
lưm sau Mesure rất kỹ càng, mà
giải lại rẻ hơn các nơi.

Bán hiệu cũng có trữ bán: các thứ
chè ở ngoài Bắc mang vào, mà rất
là thơm lưm.

Xin quý khách chiếu cố đết, cần
đang món chi thì bán hiệu xin hết
lưm cho đặng vui lòng quý khách.

PHẠM-VĂN-TÂM,
Kính mời.

Handwritten signature: H. K. D. N. Y.

Handwritten signature: H. K. D. N. Y.